

Weer Wat Wijzer

Komt gescheiden afval op de grote hoop?

Je hebt het vast eens gehoord: 'Afval scheiden heeft geen zin, het belandt toch op de grote hoop.' Niet heel motiverend. Gelukkig is het (grotendeels) onwaar, volgens Ulphard Thoden van Velzen, onderzoeker bij Wageningen Food & Biobased Research.

'Gescheiden afvalstromen worden na het ophalen door de afvalverwerkers beoordeeld. Het gaat dan om afval als papier, pmd (plastic-, metaal- en drankverpakkingen, red.) en gft (groente-, fruit- en tuinafval, red.). Zwaar verontreinigd afval, zoals plastic met een dood dier of verfresten, wordt afgekeurd en verbrand met het restafval.'

Vuilophalers weten na een tijdje waar de 'probleemwijken' zijn. 'Gescheiden inzameling die niet functioneert, is erg duur omdat je kosten maakt voor het inzamelen en nogmaals voor het verwerken van afgekeurd afval.' Voor gemeenten is dit een dilemma: 'Het is lastig te verkopen dat je gescheiden afval van bepaalde wijken toch bij elkaar pakt en verbrandt. Dit kan demotiverend zijn voor de mensen in die wijk die het wel goed doen, maar de pech hebben dat hun wijkgenoten er een potje van maken.' Sommige gemeenten, zoals Utrecht en Rotterdam, hebben inmiddels besloten in bepaalde wijken pmd-afval niet meer gescheiden in te zamelen, maar alleen nascheiding te doen.

Vooraf gemeenten met veel hoogbouw worstelen ermee, vertelt Thoden van Velzen. 'In plattelandsgemeenten kan

je aparte bakken voor elk type afval naast je huis kwijt en hoef je niet met je vuilniszakken naar de container bij de supermarkt. Maar er speelt meer: zo wonen in de hoogbouw vaker laaggeletterden of mensen die geen Nederlands spreken. Uit enquêtes blijkt dat mensen in die wijken ook wel wat anders aan hun hoofd hebben dan afval scheiden, zoals werkloosheid of schulden. Ik denk dat gemeenten meer kunnen doen om deze groepen te bereiken. Maatschappelijke betrokkenheid is belangrijk: in gemeenten met veel toeristen of studenten gaat afval scheiden vaak minder goed.'

Toch wordt het merendeel van het afval in Nederland wél gescheiden en gerecycled. 'We weten alleen niet hoeveel van het ingezamelde afval wordt afgekeurd. Afgekeurde huishoudelijke afvalstromen vallen namelijk onder bedrijfsafval en daarvan worden geen aparte statistieken bijgehouden.'

Het kan dus beter, maar we mogen volgens Thoden van Velzen ook trots zijn, aangezien het Nederlandse afvalstelsel tot de beste van de wereld behoort. 'Wereldwijd is storten nog altijd de norm.' TL

'Gescheiden inzameling die niet functioneert, is duur: je maakt kosten voor het inzamelen en voor het verwerken van afgekeurd afval'

Ulphard Thoden van Velzen, onderzoeker bij Wageningen Food & Biobased Research

We worden dagelijks overspoeld met soms tegenstrijdige informatie. Hoe zit het nu precies? In deze rubriek geeft een wetenschapper antwoord op jullie prangende vragen.

Illustratie Marly Hendricks

